

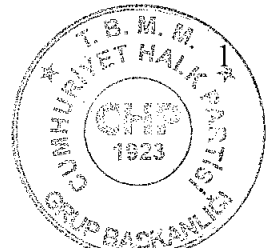

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 20 Temmuz 2015
Sayı : 176

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sermaye Piyasası Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim. 15.07.2015

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BÖK. LİGİ
20 Temmuz 2015
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
20 Temmuz 2015
No : 9088

GENEL GEREKÇE

Sermaye piyasasında piyasa dolandırıcılığı (manipülasyon), 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu (SPK)'nın 107'nci maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında birer suç tipi olarak düzenlenmiştir. Piyasa dolandırıcılığı, çok farklı yöntemlerin kullanılması suretiyle yapılabilir. Ancak gerek teorik olarak üzerinde uzlaşılan, gerek uygulamada sık sık ortaya çıkan bazı işlem kalıplarını, piyasa dolandırıcı işlem örnekleri olarak ortaya koymak mümkündür.

Piyasalar üzerindeki olumsuz etkileri nedeniyle, piyasa dolandırıcılığına ilişkin olarak ceza hukukunda yer alan dolandırıcılık hükümlerinden ayrı bir suç olarak düzenleme yapılması ve bu konuda belirli işlem türlerine yasaklamalar getirilmesi ihtiyacı doğmuştur.

1. İşlem Bazlı Piyasa Dolandırıcılığı (SPKn md. 107/1)

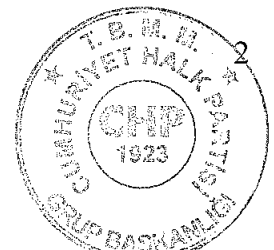
İşlem bazlı piyasa dolandırıcılığı SPKn'nun 107 nci maddesinin birinci fıkrasında (107/1) düzenlenmiştir. Anılan düzenleme uyarınca, "Sermaye piyasası araçlarının fiyatlarına, fiyat değişimlerine, arz ve taleplerine ilişkin olarak yanlış veya yanıltıcı izlenim uyandırmak amacıyla alım veya satım yapanlar, emir verenler, emir iptal edenler, emir değiştirenler veya hesap hareketleri gerçekleştirenler" hakkında iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beş bin günden on bin güne kadar adli para cezası verileceği hükmüne bağlanmıştır.

2. Bilgi Bazlı Piyasa Dolandırıcılığı (SPKn md. 107/2)

SPKn'nun 107 nci maddesinin ikinci fıkrasında (107/2), aynı maddenin birinci fıkrasında (107/1) öngörülen işlem bazlı piyasa dolandırıcılığına paralel olarak, sermaye piyasası araçlarının fiyatlarını, değerini ve yatırımcıların kararlarını etkileyebilecek bilgiye dayanan bazı fiiller cezai müeyyideye bağlanmıştır. Anılan düzenleme, "sermaye piyasası araçlarının fiyatlarını, değerlerini veya yatırımcıların kararlarını etkilemek amacıyla yalan, yanlış veya yanıltıcı bilgi veren, söylenti çıkaran, haber veren, yorum yapan veya rapor hazırlayan ya da bunları yayan" kişilerin iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılacağını hükme bağlamıştır.

Etkin bir sermaye piyasasının oluşumunun temelinde güven ve fırsat eşitliği ilkeleri yer almaktadır. Ancak zaman zaman piyasalarda bu ilkelere ters düşen işlem ve davranışlar olduğu gözlemlenmektedir. Bazı piyasa katılımcılarının rasyonel olmayan davranışlarla hisse senedi fiyatlarında dayanağı olmayan, beklenmedik dalgalanmalar yaratarak yatırımcıları yanlış yönlendirmeleri ve bundan haksız kazanç sağlamaya çalışmaları manipülasyon olarak nitelendirilmektedir. Özellikle bireysel yatırımcının korunması açısından, manipülasyon yasal düzenlemelerle önlenmeye çalışılmaktadır.

Manipülasyonun olmadığı, fiyatın arz ve talep doğrultusunda oluştuğu, tam rekabet ortamı şartlarına sahip bir sermaye piyasası, ülke ekonomisinin kalkınmasında önemli rol oynamaktadır. Bilişim teknolojilerinin gelişmesi ile piyasa bozucu nitelikte işlemlerin de sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Piyasalarda bir günde binlerce işlem yapılmaktadır. Sermaye ve bilginin dolaşımı, aktarımı teknoloji sayesinde daha da kolaylaşmıştır. Tüm bu yenilikler, sermaye piyasasını bozmaya yönelik davranışta bulunan veya bulunacakları yeni ve yaratıcı yöntemlere sevk etmektedir. Bu da suçla mücadeleyi zorlaştırarak yeni önlemlerin alınması ihtiyacını gündeme getirmektedir. Dolayısıyla manipülasyon suçunun cezasının caydırıcı olacak şekilde artırılması gerekmektedir.

6362 SAYILI SERMAYE PİYASASI KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 06/12/2012 tarihli ve 6362 Sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 107 nci maddesinin 1. ve 2. fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Sermaye piyasası araçlarının fiyatlarına, fiyat değişimlerine, arz ve taleplerine ilişkin olarak yanlış veya yanıltıcı izlenim uyandırmak amacıyla alım veya satım yapanlar, emir verenler, emir iptal edenler, emir değiştirenler veya hesap hareketleri gerçekleştirenler üç yıldan on yıla kadar hapis ve on bin günden yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar. Ancak, bu suçtan dolayı verilecek olan adli para cezasının miktarı, suçun işlenmesi ile elde edilen menfaatten az olamaz.

(2) Sermaye piyasası araçlarının fiyatlarını, değerlerini veya yatırımcıların kararlarını etkilemek amacıyla yalan, yanlış veya yanıltıcı bilgi veren, söylenti çıkaran, haber veren, yorum yapan veya rapor hazırlayan ya da bunları yayanlar beş yıldan on yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

